

ISTORIC POLARIS 50 DE ANI

Speo Club POLARIS a fost fondat la 1 mai 1966 de Viorel Ludușan (Roru). Ei își propuneau descoperirea, explorarea, cartarea, protecția și popularizarea peșterile din Munții Trascău și Munții Bihor.

Nucleul Clubului a fost format din frații Ludușan (Nicolae, Dorel, Teodor, Ioan și Mircea) la care s-au adăugat în timp Ovidiu și Gabriel Băcioiu, Ilie Sabău, Eugen și Dorin Cindrea, Eugen Sălăjan, Ștefan, Anca și Vasile Cucinski. Viorel Ludușan, Martin Naghy, Florin Oprea, Sorin Sârbu... Clubul a fost afiliat la Comisia Centrala de Speologie Sportivă în 1979.

Au fost descoperite și explorate o multime de noi peșteri. Peștera Bisericiuța, Peștera Dămbău, Avenul Gemelele, Peștera din Valea Geoagiului, Peștera Calului, Avenul Gemelele, Peștera Poarta Zmeilor, etc.

În Peștera Huda lui Păpară Viorel Ludușan descoperă două sectoare fosile de peste 3 km lungime. Peștera are în prezent 5200 m dar mai sunt încă multe semne de întrebare. În Peștera Poarta lui Lonele se descoperă Galeria Superioară în care este amenajat traseul turistic actual.

În Peștera Pojarul Poliței, Viorel Ludușan descoperă Galeria Polaris cea mai frumoasă galerie din perla apusenilor.

În peștera Ghetarul de sub Zgurăști, Eugen Cindrea și Ștefan Kucinski, împreună cu doi speologi cehi descoperă Galeria Cehilor și Galeria JP. Apoi Viorel Ludușan descoperă Galeria Roru ridicând lungimea peșterii de la 700 m la peste 5 km. În zona nou descoperită se află cinci lacuri subterane din care Lacul Minunea Mununii este cel mai mare din România.

În Avenul din Șesuri, Viorel Ludușan descoperă Galeria Șerban lungă de 230 m.

În Peștera Jgheabul lui Zalion, cea mai dificilă peșteră din România, într-o expediție la care au participat mai multe cluburi, Viorel Ludușan descoperă, explorează și cartează singur 250 m de noi galerii.

În 1986 Polaris ia inițiativa amenajării turistice a peșterii Huda lui Păpară. Acțiunea începe în 1 august. Sunt prezenți Viorel, Ioan, Mircea și Dana Ludușan, Eugen și Dodo Cindrea, Vasile Kucinski, Naghy Martin, Florin Oprea. Sunt confecționate și montate 12 podețe metalice, două scări și amenajate câteva sute de metri de poteci. După 31 de zile se putea vizita în pantofi de stradă cea mai fantastică peșteră din Apuseni. Amenajarea a fost întreținută de membrii clubului câțiva ani după care a trecut în administrarea primăriei Sălcia.

În Peștera Poarta lui Lonele, după descoperirea Galeriei Superioare, Viorel Ludușan organizează amenajarea peșterii în scopuri turistice. Participă, pe lângă membrii clubului și speologi independenți. Lucrările se execută între 1 și 31 august 1989 simultan cu ultima mare explorare din Zgurăști. Este instalată o punte peste cascadele de travertin apoi o potecă de acces pe partea stângă până sub grohotișul de la gura peșterii. Pe grohotiș se toarnă din beton o scară, cea mai grea operațiune. Betonul era adus de un trust de construcții gata amestecat, trebuia încărcat în rațițe militare și dus în spate pe panta de grohotiș. În peșteră s-au instalat scări de lemn la cele două săritori. După 1990 peștera este administrată de Clubul Sfinx din Gârda de Sus.

În 1983 Dorel Ludușan confecționează o poartă nouă pentru Pojarul Poliței. Poarta veche cedase și din Pojar diparuse deja un unicat, Buzduganul. O construcție solidă de 200 kg făcută de Dorel Ludușan din prăjini de foraj a fost transportată pe panta abruptă a Pojarului până la intrarea peșterii, prin efortul unei echipe de la Polaris Blaj. Instalată și betonată ea protejază și acum peștera.

Anii '90 sunt marcați de o importantă activitate fotografică a clubului Polaris Blaj prin creațiile fotografice de artă subterana ale lui Hans-Werner Ziegler și Ovidiu Băcioiu care castiga mai multe premii la concursurile „Speologia – Știința, Arta și Pasiune” sub egida Societății Române de Speologie-Carstologie.

